

KNBF Nieuwsbrief

De KNBF Nieuwsbrief kunt u ook lezen (en downloaden) op de KNBF site. www.knbf.nl. Of scan de QR code met uw mobiele telefoon. Alle postzegelverzamelaars, filatelisten en anderen die geïnteresseerd zijn in postzegels, kunnen zich aanmelden voor een **GRATIS** abonnement op de KNBF Nieuwsbrief via www.knbf.nl

Voor het aanmelden geldt het volgende: 1) voor leden van bij de KNBF aangesloten verenigingen: Op de KNBF website account aanmaken en aanvinken dat u de Nieuwsbrief wilt ontvangen. 2) voor niet-leden: eenvoudig aanmelden op het hoofdscherm - u ontvangt dan automatisch een e-mail waarmee u door aan te klikken uw abonnement kunt activeren. Verder is het voor leden van een bij de KNBF aangesloten vereniging wel van belang zich aan te melden op de KNBF site om de Bonds-ledenpas te activeren. U kunt dan gebruik maken van de vele aan de pas verbonden voordelen.

Watermanagement. Tweeling - uitgifte van Nederland en China.

Inleiding: De uitgifte van de zegels en F.D.C.'s vond plaats in China op 9 en in Nederland 22 september 2005. U kunt de Nederlandse zegels vinden in de NVPH - catalogus de nrs. 2350 en 2351. en de Chinese uitgifte in de Michel gids China onder de nrs. 3672 en 3673. Zie de afbeelding van de zegels uitgegeven in China, welke wellicht minder bekend zijn bij u, dezelfde afbeeldingen als op de Nederlandse uitgifte. Wij willen in dit artikel echter meer op de achtergronden van genoemde molens ingaan.

Geschiedenis: Archimedes, de grote Griekse wis - en natuurkundige, leefde van 287 – 212 voor Christus in Syracuse op Sicilië, heeft voor het eerst een apparaat uitgevonden om een vloeistof te verplaatsen van punt A naar punt B. De schroef van Archimedes (ook wel tonmolen of worm genoemd). De verplaatsing van de vloeistof is het gevolg van de draaiende beweging van een spiraalvormige schroef in een buis. Het transport gebeurt meestal opwaarts, maar ook toepassing van een

horizontaal transport bestaat. Bij een Tjasker (een primitieve Hollandse poldermolen zoals afgebeeld, is op de plaats van de slinger handaandrijving een wieken kruis aangebracht, welke wordt aangedreven door middel van windkracht. Grotere poldermolens en veel poldergemalen hebben heden ten dage als water opvoerwerktuig een grotere aangepaste variant van de schroef van Archimedes, de zogenaamde vijzel.

In het begin van de 15^e eeuw werd in de omgeving van 'Alkmaar', de Egmonder - en de Berger - meer nabij Egmond aan de Hoef en Bergen, voor het eerst in Nederland gebruikgemaakt van polderwindmolens, om deze meren droog te leggen voor agrarisch gebruik. Het idee bleek in de praktijk succesvol en weldra verschenen er door het land meer exemplaren, denk hierbij aan de Beemster en de Schermer ook in Noord Holland. In de eeuwen daarna werd de polderwindmolen een belangrijk instrument bij de beheersing van de Nederlandse waterhuishouding. Tot de komst van de stoomgemalen, in de 19^e eeuw, waren de poldermolens het belangrijkste hulpmiddel om polders droog te houden.

De schoepenradwatermolen een zogenaamde onderslagmolen, afgebeeld op de 2^e zegel, verkrijgt zijn roterende werking door middel van stromend water in kleine rivieren of beken en brengt het opgeschepte water van een lager naar een hoger niveau. Eeuwen geleden hadden de Chinezen al windmolens gebouwd, de zogenaamde panemoon. Deze windvangers werden gebruikt om water naar de rijstvelden te pompen. Maar dit waren niet de eerste windmolens. De eerste windmolens kwamen

voor in de 7^e eeuw na Christus, in Perzië (nu Iran). De eerst gevonden documentatie over windmolens komt echter uit China en dateert van 1219. In Europa werd in 1300 en in Nederland in 1390 de eerste windmolen gebouwd. Het leeuwendeel van de nog werkende schoepenrad watermolens (waterraderen) staan vandaag de dag, in de ontwikkelingslanden Afrika en Azië. In China zijn deze soort molens nog altijd een onmiskenbaar hulpmiddel voor de bevloeiing van gebieden waar landbouw wordt uitgeoefend. (Miep & Rob Ronde (Studiegroep China Filatelie) Literatuur: Eigen archief.)

Schepen op postzegels (1)

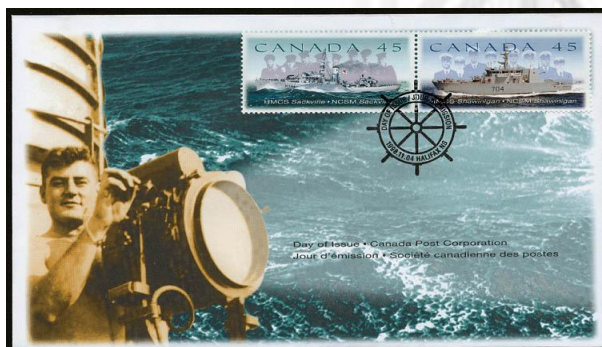
Op 15 juni 1944 werd de hier afgebeelde zegel uitgegeven, NVPH 431 en wij zien daarop het vlaggenschip van schout bij nacht Karel Doorman, de kruiser Hr. Ms. De Ruyter, dat op 3 oktober 1936 in diens werd gesteld.

Een fraai exemplaar voor het thema schepen op postzegels, maar als oud seiner in lang vervlogen tijden op een fregat van Hr. Ms. Marine, willen wij graag Uw aandacht vestigen op de drie vlaggen aan de vlaggenmast. Het zijn niet "zomaar" drie willekeurig gekozen vlaggen, ze hebben wel degelijk een betekenis.

De bovenste vlag stelt de letter S voor, daaronder de zwart witte wimpel die het cijfer 6 betekent en tenslotte de blauw witte wimpel die het cijfer twee voorstelt, dus "S 62" hetgeen destijds betekende "Simultaneously change course to starboard 62°" en dit sein werd waarschijnlijk gebruikt tijdens de slag in de Java zee in 1942, met ook het befaamde sein "Ik val aan volg mij" .

Een internationaal eskader onder het commando van Karel Doorman verloor deze slag waarbij o.a.

De Ruyter door Japanse kruisers Haguro en Nachi in de nacht van 27/28 februari 1942 helaas tot zinken werd gebracht.

Het jaar 2013 is "Nederland - Rusland jaar" en dus

willen wij Uw aandacht vestigen op de hier afgebeelde zegel van Noord Korea uit 1984 met het Michel nummer 2608.

De zegel is naar een schilderij van de Nederlandse schilder Abraham Storck (17 april 1644 -8 april 1708) en wij zien het vertrek van het fregat "Pieter en Paul" varende op het IJ in Amsterdam op weg naar Texel om vandaar naar Batavia te varen.

Rechts op de voorgrond ziet U een zeilschip met de Russische vlag en nabij de mast gekleed in een rode jas staat niemand minder dan de Russische Tsaar Peter de Grote, (1672-1725).

Peter kwam in Augustus 1697 naar Nederland want hij wilde alles weten omtrent de ontwikkelingen in de scheepsbouw. Na een kort verblijf in Zaandam verhuisde hij naar een huisje op de Oost-Indische werf op Oostenburg en vanaf begin september 1697 tot half januari 1698 werkte hij mee aan de bouw van het fregat Petrus en Paulus, genoemd naar de patroon heiligen van St.Petersburg.

Zaandam – Interieur Czaar Peterhuisje

Tallos zijn de verhalen omtrent Peter tijdens zijn verblijf in Nederland en een ervan willen wij U niet onthouden: Tijdens zijn verblijf in Amsterdam wilde hij een goede vriend opzoeken, maar voor diens huis

is het dienstmeisje het trottoir aan het schrobben. Peter vraagt haar of hij er even langs mag, maar zij laat hem weten dat hij moet wachten tot ze klaar is waarop hij haar verteld dat hij de tsaar van Rusland is en er toch langs wil en dan hoort hij "Al was je de burgemeester van Amsterdam, dan kom je er nog niet langs"....!! Waar of niet waar ??? (auteur: Herman Jacobs - <http://hijjacobs.wordpress.com/>)

Schepen op postzegels (1 A)

80 jaar geleden, namelijk op 26 juli 1933 verscheen de hier afgebeelde NVPH 237 met daarop twee schepen, die voor de verzamelaars van schepen op postzegels erg interessant zijn maar ook voor ons gewone stervelingen.

Allereerst kijken we naar het schip op de achtergrond, het is passagiersschip Baloeran van de Rotterdamse Lloyd, gebouwd in 1929, dat de dienst onderhield tussen Rotterdam en Batavia.

Op 10 mei 1940 lag het schip in de haven van Rotterdam en kon niet tijdig

meer weg komen. De Duitse bezetters gaven het schip een nieuwe naam, "Strassburg" en gebruikten het eerst als een soort elektrische centrale en later als hospitaalschip.

Tijdens een reis van Rotterdam naar Hamburg op 31 augustus 1943, liep het schip op een drijvende mijn in de omgeving van Wijk aan Zee en werd op een zandbank gezet. Prompt verschenen er twee Engelse motor torpedoboten (MTB's) die elk een torpedo afvuurden waarop het schip in tweeën

brak. Later werd het ook nog gebombardeerd door Engelse bommenwerpers waarop het schip naar de bodem van de Noordzee verdween en waar het nog steeds ligt.

Het tweede schip op de zegel is het passagiersschip Christiaan Huygens, gebouwd in 1927 voor de Stoomvaart Maatschappij Nederland, voor de dienst Amsterdam-Batavia v.v.

Gedurende WO II werd het gebruikt als troepen transportschip waarbij het meer dan 261000 mijl heeft afgelegd.

Op 26 augustus 1945 was het op weg van Antwerpen naar Rotterdam om daar een aantal kinderen op te nemen voor een verblijf in het buitenland toen het schip op een mijn liep in het Steendiep. Om zinken te voorkomen werd het op een zandbank gezet maar tevergeefs, op 5 september brak het schip en zonk op een afstand van 14 mijl van Neeltje Jans op een diepte

van ongeveer 15 meter waar het ook nog steeds ligt.

In Nicaragua verscheen in 1999 een blok van 12 zegels, Michel 3971/82 met afbeeldingen van beroemde oude zeilschepen en op Michel (3976) zien wij "De Gouden Leeuw".

Het schip had maar liefst 82 stukken geschut verdeeld over diverse dekken en was in die tijd het grootste oorlogsschip in de Nederland Marine. In 1673, tijdens de Slag bij Kijkduin, was de Gouden Leeuw het vlaggenschip van Cornelis Maartenzoon Tromp (1629-1690) en het werd toen zwaar beschadigd. In 1686, toen het schip in het IJ in Amsterdam op weg was naar de sloop, heeft de bekende schilder Willem van der Velden het nog snel even

geschilderd.

Tot slot willen we nog even stil staan bij een Nederlands schip dat ook WO II niet heeft overleefd en wel het 5237 ton metende stoomschip 'Farmsum', gebouwd in 1929 in Capelle aan den IJssel voor Stoomvaart Mij. Oostzee N.V. Op 1 december 1940 verliet het schip, met als gezagvoerder B. Jansma, de haven van Blyth, Noord Engeland, met een lading steenkool voor Buenos Aires in ruil voor een lading bevroren vlees, dat dan later in Engeland gedistribueerd zou worden. Op 7 december sloeg het noodlot toe want de Farmsum werd door de Duitse onderzeeër U 99 getorpedeerd, waarbij 16 van de 32 opvarenden het leven verloren. Het duurde maar liefst tien dagen alvorens de overige bemanningsleden in hun reddingsboot gevonden werden door

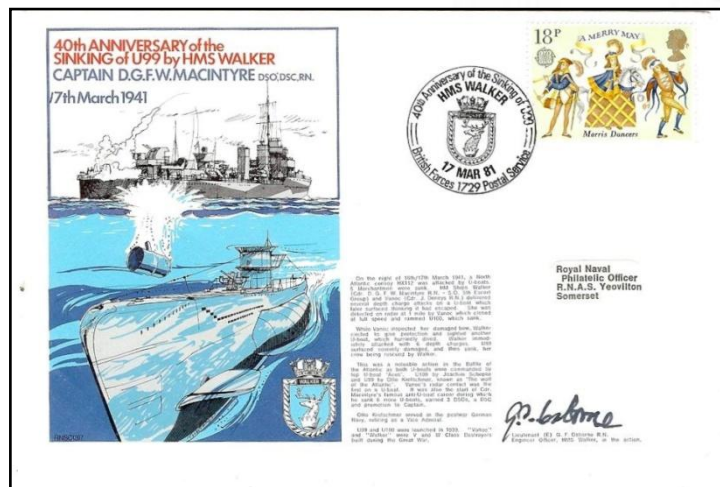

de Engelse destroyer 'HMS Amuscade'.

Op 17 maart 1941 werd de U 99 door de Engelse destroyer 'HMS Walker' aangevallen en dermate beschadigd dat de 40 koppige bemanning de onderzeeër moest verlaten.

De kapitein van de U99, Otto Kretschmer, werd later naar Canada overgebracht en hij werd geïnterneerd in POW Camp 30 in Bowmanville, in de provincie Ontario.

Wij komen hem later weer tegen tijdens zijn spectaculaire ontsnappingspoging, de zogenaamde 'Operatie Kiebitz', maar dat is weer een ander verhaal. Wij komen daar t.z.t. nog op terug. (auteur: Herman Jacobs <http://hvwjacobs.wordpress.com/>)

Zomers ogende politieke propaganda: "Poseren uit ProTest".

De laatste tijd is bloot protest een hype geworden. We hebben het in Rusland en Tunesië gezien waar vrouwen met ontbloot bovenlijf onlangs protesteerden.

Op Oostenrijkse persoonlijke postzegels gebeurd ook iets dergelijks. De organisatie "Alliance for Nature" uit Wenen protesteert tegen allerlei landschapsvervuiling. O.a. tegen het plan om de wereldberoemde Semmeringspoorweg uit 1853 deels door één grote tunnel aan te leggen i.p.v. te laten rijden via het huidige traject met een groot aantal kleine viaducten en tunneltjes in het schilderachtige berglandschap. Daarom staat deze spoorlijn ook sinds 1998 op de lijst

van Werelderfgoed van de UNESCO. De spoorlijn loopt vanuit Wenen, via Semmering dwars door hoge bergen naar Graz/Venetië/Triest.

Men weet hiervoor flink de aandacht te trekken door de actie Poseren uit PrOtest” waarin halfnaakte vrouwen uit protest poseren op o.a. persoonlijke postzegels. Het eerste zegel (Afb.1) laat de schilderachtige spoorweg zien in een wintertafereel. Op het tweede zegel poseert een vrouw met ontbloot achterwerk tegen een trein als protest. (afb. 2)

Op een derde zegel een zomers tafereel. Een vrouw poseert ruggelings, gekleed in een doorzichtige rok, voor een viaduct met een trein. Op de postzegels de tekst: “Welterbe Semmering POSieren aus PrOtetst” en www.AllianceforNature.at. De zegels met een waarde van € 0,62 worden voor € 2,50 per stuk verkocht. Met de koop ondersteun je dus ook nog eens financieel het protest.

Niet iedereen is gecharmeerd van deze blote protesten of überhaupt van bloot op postzegels, meestal op basis van religieuze gronden. Op deze brief van Italië naar Thailand zitten zegels met daarop een vrouw met ontbloot bovenlijf.

In Thailand worden deze zegels ‘gecensureerd’ door het aanstootgevende deel zwart te maken. Dergelijke maatregelen zijn ook bekend uit Iran en Egypte. (Jan Heijs, Amsterdam).

Jan Steen

In de krant las ik dat de gemeente Leiden meer aandacht wil gaan besteden aan de Leidse schilder Jan Steen (afb. 1). Meer aandacht aan deze schilder kan meer toeristen naar Leiden lokken, denkt de gemeente. Laat ik de filatelistische aandacht dan maar voor mijn rekening nemen.

Jan Steen, (afb. 2) geboren te Leiden in 1625 of 1626, was een kunstschilder in de 17e eeuw, de tijd van de Nederlandse barokke schilderkunst. Zijn werk is van ongelijke kwaliteit, maar mensenkennis, humor en uitbundig kleurgebruik zijn belangrijke kenmerken van zijn werk. Jan was de oudste van

acht kinderen. Zijn vader had in Leiden een herberg en een eigen brouwerij. Zoon Jan nam de kroeg van zijn vader over. Hij was zelf echter zijn beste klant, waardoor in Leiden al snel rondging: “De Waard in de Drie Masten, is eerder dronken dan zijn gasten”. Steen beeldde zichzelf ook diverse malen in laveloze toestand op zijn schilderijen af. Een drink-vriend van Steen was de

schilder Leidse Frans van Mieris. Een schilderij van Frans van Mieris, genaamd “het huisconcert” staat afgebeeld op een postzegel van de DDR (afb. 3). Net als zijn nog beroemdere tijdgenoot Rembrandt van Rijn (afb. 4) bezocht Jan Steen de Latijnse school in Leiden. Een bron van inspiratie

voor hem vormde Adriaen van Ostade, een schilder van het boerenleven, die in Haarlem leefde. Het is niet bekend of Steen ook daadwerkelijk leerling van Van Ostade is geweest. Op een Cubaanse postzegel kwam ik een schilderij van Van Ostade tegen (afb. 5) In 1649 trok Jan Steen in bij landschapsschilder Jan van Goyen in Den Haag en trouwde diens dochter Margriet. Beide schilders werkten vijf jaar samen. Steen's werk is goed vertegenwoordigd in het Rijksmuseum in Amsterdam en in het Mauritshuis in 's-Gravenhage. Het schilderij "In weelde siet toe" van Jan Steen is sinds 1999 op een postzegel te bewonderen (afb. 6).

Werk van Van Goyen is te zien in vele musea in Nederland (bv Lakenhal te Leiden), Duitsland en Engeland. Een schilderij van Jan van Goyen afgebeeld op een postzegel uit de DDR. Dit schilderij hangt in het Staatsmuseum te Schwerin (Dld). Het schilderij heeft geen naam; het betreft een rivierlandschap (afb. 7).

Het dagelijks leven was Jan Steens belangrijkste onderwerp. Veel van de taferelen waren levendig, zelfs chaotisch en wellustig (afb. 8). Dergelijke taferelen waren zo kenmerkend dat een huishouden van Jan Steen een veelgebruikt Nederlands gezegde is geworden.

In 1648 werd Jan Steen opgenomen in het in dat jaar opgerichte schildersgilde St. Lucas in Leiden en werkte samen met Gabriël Metsu. Ook van Metsu vond ik een schilderij op een Nederlandse postzegel (afb. 9).

Jan Steen is in 1679 gestorven en ligt begraven in de Leidse Pieterskerk in het familiegraf

(afb. 10). 300 jaar later, in 1979 werd er over hem een postzegel uitgegeven (afb. 11)

Dat één van zijn schilderijen nog eens gebruikt zou worden voor promotie van leren schoenen (afb. 12), dat zal hij nooit gedacht hebben.

(auteur: Willem Hogendoorn).

EEN STUKJE FILATELISTISCHE VORMING (4) EXPRESSE.

Het begrip “expresse” is één van de vele vertalingen van het Franse “*exprès*”. Het Frans is nog steeds de officiële taal voor het internationale postverkeer. Men komt deze taal ook vaak tegen op ansichtkaarten en briefkaarten (“*carte postale*”) en de R (van “*recommandé*”) op aantekenstrookjes verraadt eveneens de Franse achtergrond.

Hoewel de expresse bestelling van brieven in Nederland en de omliggende landen bij gewone post niet meer mogelijk is (zie einde artikel), bestaan er nog steeds veel poststukken en speciale zegels met een expresse aanduiding. Voor de verzamelaars zijn expresse stukken vooral interessant vanwege de tarieven en (daardoor) het gebruik van bepaalde zegels als enkelfranking of in ongewone combinaties.

Meestal werd de opdracht voor expresse met een speciaal etiket op het poststuk aangebracht, maar in sommige landen stond “*exprès*” of de vertaling daarvan in de landstaal ook op de postzegel. En die

had je dan soms ook nog in varianten voor briefpost, drukwerk en zelfs veldpost.

De bestelling van een expresse poststuk ging tot de plaats van bestemming op dezelfde manier als de overige poststukken, dus met hetzelfde vliegtuig, dezelfde trein of dezelfde auto, maar het werd na aankomst onmiddellijk besteld (door een postbode die dus vaak met maar één stuk op weg ging). Voor deze service moest natuurlijk extra port worden betaald.

Deze brief die zorgvuldig zó is gemaakt dat een hele serie zegels kon worden opgeplakt

terwijl toch het tarief klopt laat een expresse strookje zien in het Duits, Frans en Italiaans: drie talen van de Zwitserse posterijen, die het postverkeer van Liechtenstein verzorgen. Het poststuk werd “*poste restante*” verstuurd naar de Oostenrijkse grensplaats Feldkirch, waar de afzender het vier dagen later heeft opgehaald en 10 Groschen bewaarloon moest betalen. Het expresse gedoe diende dus alleen

maar om de frankering correct te krijgen! (In 1937 waren de tarieven van Liechtenstein als volgt: brief in het grensverkeer 20 Rappen,

aantekenen 30 Rappen en expresse 60 Rappen. Samen 110 Rappen en dat is precies de som van de frankerwaarden van de zegels.)

Voorbeelden van Italiaanse expresse zegels: de eerste nog uit het koninkrijk (1932) met Victor Emanuel III, de tweede met fascistische opdruk uit het tijdperk Mussolini (1944). De derde zegel dateert van 1947.

Al staat het er niet op, dit is een Oostenrijkse expresse zegel voor drukwerk (uit 1917). Daarvóór, in 1916, waren twee driehoekige zegels uitgegeven in dezelfde twee waarden (van 2 en 5 Heller).

Tot slot nog een expresse brief die de luchtreis van Tokio naar Schiphol probleemloos aflegde, maar tegen het Nederlandse februariweer op de plaats van bestemming was het expresse systeem niet opgewassen.

Is er in deze tijd van e-mail nog expresse verzending van brieven mogelijk? Toch wel, maar het is meestal “uitbesteed” aan een dochteronderneming (bijvoorbeeld TNT Express, DHL). Het heet in de tarievenlijst van PostNL “spoedservice” met bezorging vóór 10.30 uur (in NL) en er hangt een prijskaartje aan: een brief tot 2 kg (met bijvoorbeeld documenten die niet per e-mail kunnen worden verstuurd) kost per 1-1-2013 binnen Nederland €27,20, ongeveer evenveel als een spoedpakket met een veel groter formaat (€30,20). Voor de EU zijn deze tarieven €60,50 en €63,20. Tijd = geld, jazerker! (Sjoerd Bangma).

26^e Filateliebeurs verhuist van Loosdrecht naar Hilversum:

De filateliebeurs, de laatste jaren steeds georganiseerd in de Pandahallen / Achmea Health Centre in Loosdrecht, verhuist voor de 26^e beurs van 2014 naar Hilversum o.a. wegens verbouwing is de hal in Loosdrecht niet beschikbaar. De 26^e Filateliebeurs - 1 en 2 februari 2014 - georganiseerd door John Kooij, Koos Fase, Johan Diesveld en vele vrijwilligers zal in deze iets kleinere hal geen tentoonstellingsgedeelte hebben maar wel is er plaats voor alle handelaren en verenigingen. De beurs wordt georganiseerd in de Dudok-Arena hal (1960 m²) op het Arenapark in Hilversum op 1 minuut lopen van station Hilversum-Sportpark en op enkele minuten van de A-27.

**Filatellie
Beurs**

De Filateliebeurs - nu een Stichting - is opgericht door René Hillesum en Hans Petersen en werd voor de eerste keer gehouden in Dansschool Alberto in Hilversum in 1989, verhuisde daarna naar Huizen en werd vanaf 1995 in Loosdrecht gehouden. Info: www.filatelliebeurs.nl

De St.Hubertusmolen

Op 17 juni j.l. gaf PostNL een serie uit van 10 verschillende postzegels met afbeeldingen van molens. Natuurlijk alleen verkrijgbaar in een compleet velletje van 10 zegels. De tekeningen van deze zegels zijn vervaardigd door grafisch kunstenaar en tekenaar van de “klare lijn” Joost Veerkamp. De “klare lijn” is de naam die gebruikt wordt om de tekenstijl van Hergé (vooral bekend van de strip Kuifje) en zijn navolgers aan te duiden. Andere namen die ook wel gebruikt worden zijn "Hergé-stijl" en "Kuifje-stijl". In de jaren zeventig studeerde hij grafiek aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam. Zijn lijnvoering heeft een persoonlijk karakter met kenmerkende stileringen. De strakke stijl verraadt zijn fascinatie voor architectuur en kleurgebruik.

Binnen de serie is voor Limburg de standerdmolen St.Hubertus in Klein-Genhout opgenomen. Tja, en dan komen gevoelens bij me los. Mijn overgrootvader Louis Voncken uit Kelmond kocht in 1928 de molen voor een van zijn zeven zonen, Jan. Na een boedelscheiding in 1941 kwam Jan in bezit van de molen en de bijbehorende gebouwen. Twee jaar later liet hij de molen door de Weerter molenmaker Hub. Adriaens restaureren. Bij die gelegenheid kreeg de molen de naam Sint Hubertus, de patroonheilige van de parochie. De molen bleef tot op het einde van de jaren veertig in bedrijf. Gedurende de twintig jaren daarna, dat de molen stilstond, takelde hij zienderogen af. In 1966 nam Louis Voncken, zijn zoon, de molen over en verkocht in 1970 de molen voor 1 gulden aan de gemeente Beek, die vervolgens de molen opnieuw restaureerde. Eind 1971 was deze restauratie voltooid en mogen we de huidige molen in zijn volle glorie aanschouwen.

Nu, 2013, is een kleinzoon van mijn overgrootvader Louis Voncken, Peter Swelsen, weer molenaar op deze prachtige molen. De molen die alle nazaten van Louis Voncken vorig jaar nog bij elkaar bracht en die niet als een klare maar als een rode lijn door de recente familiegeschiedenis loopt.

Contact met de Philatelist? dephilatelistgeleen@kpnmail.nl (auteur: **Wim Meens**)

Tarieven PostNL

U wist het natuurlijk al. Per 1 augustus zijn de prijzen voor postzegels gewijzigd. Het gaat om de volgende tariefswijzigingen:

- bestemmingen binnen Nederland van € 0,54 naar € 0,60
- bestemmingen binnen Europa van € 0,90 naar € 0,96
- bestemmingen buiten Europa van € 0,95 naar € 1,00

Postzegels met de aanduiding 1 en 2 blijven zoals bekend normaal geldig, ook al heeft u daarvoor niet de nieuwe prijs betaald.

PostNL: duurdere zegel moet redding brengen.

Bij de presentatie van de kwartaalcijfers (2^e kwartaal 2013) werd duidelijk dat de laatste prijsverhoging van 6 cent van de postzegels per 1 augustus zeker niet de laatste zal zijn. Begin van dit jaar had PostNL al gemeld dat de verwachting dat de afname van de hoeveelheid post met 7% beperkt zou blijven, niet langer te verwachten zou zijn maar dat tot 2015 met een daling van 10% rekening moet worden gehouden. Bij de presentatie bleek echter dat in het tweede kwartaal van dit jaar de afname van de hoeveelheid post 11,3% is geweest.

Bestuursvoorzitter Erna Verhagen hoopt door de wijziging in de regels rond het postzegeltarief de dalende vraag in de toekomst te kunnen compenseren met prijsverhogingen, dus, duurdere zegeltjes. Volgens financieel directeur Jan Bos, heeft Nederland één van de laagste postzegelprijzen van Europa, dus ziet PostNL wel ruimte om de prijzen te verhogen, in sommige Scandinavische landen kost een standaard postzegel al meer dan een euro.

Om de kosten verder te beperken zal het aantal brievenbussen worden gehalveerd tot 8.700 en zal er op maandag - behalve rouwkaarten en medische post - niet worden bezorgd. Ook het aantal postkantoren zal dalen, maar er komen extra punten waar men post en pakketten kan afhalen zoals bij Gamma en Karwei.

De omzet daalde in het 2^e kwartaal met 1,4% naar 1,03 miljard euro en PostNL zit midden in een reorganisatie. Sinds het begin zijn al ongeveer 8.000 postbodes vertrokken en de concurrentie is groot. Bovendien geven bedrijven als gevolg van de economische situatie minder uit aan direct mail . Voor het bezorgen van pakjes ziet PostNL wel een goede toekomst.

15 Jaar POSTEX 18,19 en 20 oktober, Americahal Apeldoorn

De voorbereidingen zijn in volle gang en veel activiteiten komen van de grond. In de volgende nieuwsbrief zullen wij u hierover uitgebreid informeren. De plattegrond van de hal zal op korte termijn te vinden zijn op www.postex.nl en daar vindt u ook steeds meer informatie en wetenswaardigheden. PostNL en de NVPH-handelaren in de grote hal en een aantal andere handelaren op de bovenring zullen weer met een grote verscheidenheid aan filatelistisch materiaal aanwezig zijn. De NVPV zal weer aanwezig zijn met haar populaire dubbeltjeshoek, ook voor volwassenen. Het aantal tentoonstellingskaders is groot dit jaar en met deelnemers in alle wedstrijdklassen.

De meeste gespecialiseerde verenigingen komen weer naar Apeldoorn, de lijst van de deelnemende verenigingen vindt u ook op de Postex website. Zes Gespecialiseerde Verenigingen vieren hun jubileum. De Vliegende Hollander organiseert de 52^e Dag van de Aerofilatelie en de KNBF organiseert de Dag van de Postzegel en houdt op zaterdag 19 oktober haar Regio-vergadering in de Americahal te Apeldoorn, het Maandblad Filatelie rijkt haar jaarlijkse prijzen uit en er is nog veel meer te doen. Reden genoeg denken wij om naar Apeldoorn te komen

Wij zijn nog op zoek naar een aantal vrijwilligers die willen helpen bij de opbouw van Postex op donderdag en de afbouw op zondag. U kunt zich aanmelden bij Leen Louwerse, coro65al@kpnmail.nl. Als dank voor uw hulp bieden wij u een passe-partout voor drie dagen Postex

en een presentje aan. Vanzelfsprekend worden uw reiskosten vergoed en zorgen we voor de inwendige mens.

U komt toch ook naar dit grootse jaarlijkse evenement in Apeldoorn op 18, 19 en 20 oktober? Omdat Postex jarig is krijgt elke bezoeker een uniek cadeautje. Voor meer informatie ga naar www.postex.nl, en volg het laatste nieuws op www.facebook.com/postexapeldoorn en/of www.twitter.com/postexapeldoorn. Het Maandblad Filatelie geeft in oktober een speciaal Postexnummer uit. Voor specifieke vragen: aartvsoest@gmail.com. (Aart van Soest).

Brievenbussen in plaats van postzegels?

Vaak denken we dat alleen mensen die postzegels verzamelen de echte filatelistische verzamelaars zijn. Er zijn echter nog duizenden andere verzamelhobby's, zelfs nog verzamelaars die met hun hobby tegen de filatelie aanleunen. Neem nou Jeroen Beerens (34) uit Tilburg. Hij verzamelt brievenbussen. Beerens is ongeveer tien jaar bezig met het opzetten van zijn verzameling, die inmiddels een aantal fraaie exemplaren bevat.

Fantasia zegels.

Zoals u wellicht wel weet zijn er vele fantasiepostzegels in omloop en wellicht heeft u zonder dat u dat weet een of meerdere exemplaren in uw eigen collectie.

Vele jaren voor de eerste wereldoorlog dook in Parijs een zonderling avonturier op. De man in kwestie Louis David de Mayrene gaf zich namelijk uit voor Marie I, koning van Deh Sedang, een fantasiestaat ergens in Achter Indië, gelegen aan de Mekongstroom. Gedurende korte tijd was deze oplichter zelfs een graag geziene gast in de betere kringen en via zijn 'ministerie' bouwde hij vele, uiteraard kortstondige, relaties op. Omdat hij vond, dat bij een staat ook postzegels horen, liet de 'koning' een aantal postzegels drukken en wel 7 postwaarden met nominale waarden van '½ math tot ½ dollar'.

De fantasie zegels werden goed verkocht tot het bedrog aan het licht kwam. Maar 'Zijne Koninklijke Hoogheid' Marie I was voor die tijd reeds verdwenen uiteraard zonder de drukker voor de geleverde zegels te betalen. De drukker vond overigens

meer dan schadevergoeding door het verder drukken van dezelfde zegels, die hij gemakkelijk via stromannen kwijtraakte.

De zegels van Deh Sedang zijn echter alles behalve uniek, want met de jaren en zeker na de crisisjaren werden postzegels in omloop gebracht van diverse fantasiestaten.

Toen de Kanaaleilanden een veel verzameld gebied werden en de belangstelling en ook de prijzen dagelijks toenam, verschenen ook hier naast twijfelachtige producten vele emissies die pure fantasie zijn. Bij zegels van deze eilanden is dus uiterste voorzichtigheid geboden bij ruil of aankoop, want wat is een zegel en wat is fantasie, zeker is, dat het beslist niet eenvoudig is om dit precies te achterhalen.

In de Middellandse Zee ligt het eiland Malta, waar sedert 1966 de fantasieproducten van de Maltezer Orde vandaan komen. De postzegels, waarop gedrukt 'Sovrano Militare Ordine di Malta' (Soevereine Militaire Orde van Malta) hebben geen enkele postale betekenis, hoewel de zegels grafisch bijzonder knap zijn uitgevoerd. Verzamelaars van zegels van Malta raken soms in de war door de zegels met het opschrift "Sovrano Militare Ordine di Malta." Dit zijn zegels uitgegeven door een humanitaire organisatie met de Engelse naam "Sovereign Military Order of Malta" en de Soevereine Militaire en Welzijns Orde van Sint Johan van Jeruzalem, Rhodes en Malta De afgebeelde zegel toont een 1 scudo zegel (Sassone 90) uitgegeven in 1973, met als afbeelding het SMOM leprozen centrum in Asmara (Ethiopië - tegenwoordig Eritrea).

Voor vele thema verzamelaars, voornamelijk door de christelijke motieven, een gewild product. De zegels lijken door de goede tanding en het watermerk (het kruis van Malta) volledig op echte postzegels, maar zijn het niet, hoewel u deze zowel postfris als gestempeld kunt verkrijgen.

Oplichters met fantasiezegels zijn er steeds geweest en het is dus verstandig om steeds na te gaan of men te doen heeft met echte postzegels dan wel met geraffineerde namaak of gefingeerde exemplaren. (auteur: Anna C. van der Maade)